

Praha, 18. 1. 2012

Agendy Probační a mediační služby ČR, stručný přehled o počtech případů a dalších činnostech v roce 2012.

Činnosti Probační a mediační služby jsou dle zákona prováděny v průběhu celého trestního řízení. Uváděná data za rok 2012 jsou předběžná a mohou doznat dílčích změn. V průběhu ledna a února dojde k upřesnění a doplnění těchto dat včetně porovnání s údaji ze statistického systému MSP. Materiál rovněž nezahrnuje počty případů probačních činností, které byly uloženy v předešlém období, činnosti spojené se všemi domácími projekty a činnosti v rámci fondů EU, které PMS realizuje nebo se na nich podílí.

Celkový nápad nových případů v roce 2012 činil přibližně **31 156**, tzn., že oproti loňskému roku 2011 došlo k navýšení nápadu zhruba o 15 %. Z celkového nápadu se jednalo v **3 502** případech o **mladistvé osoby** (11,2 % agendy PMS).

I. Přípravné řízení a řízení před soudem – mediační činnosti a činnosti zaměřené na přípravu uložení alternativních trestů a dalších opatření.

Celkový počet případů v této fázi byl **12 661** tj., (40,6 % agendy PMS), které zahrnují práci s pachatelem a také oběťmi TČ různé délky a intenzity.

Za minulý rok bylo v této fázi trestního řízení realizováno dohromady **5 308** případů v oblasti mediačních činností. Tento počet zahrnuje ve značné části případy tzv. zprostředkování řešení trestního konfliktu v podobě zajištění podmínek ze strany PMS pro uplatnění některého z odklonů v trestním řízení, jedná se většinou o nepřímou formu mediace, kdy nedojde k setkání pachatele a oběti, dále zahrnuje případy práce výhradně s oběťmi trestné činnosti a celkem **1 200** případů přímé mediace mezi obětí a pachatelem. V rámci přípravného řízení sjednali v loňském roce k 31. 12. 2012 probační úředníci celkovou částku náhrady škody ve výši **57 170 000 Kč** a pro účely narovnání byla k obecně prospěšným účelům prozatím zajištěna částka **1 606 000 Kč**

Z celkového počtu dále evidujeme **512** případů zajištění náhrady vazby dohledem a, v současnosti rozsáhlou agendu přípravy a zpracování stanovisek k uložení trestu OPP, celkem **5 785** a přípravu předběžných šetření (**902** případů) **potřebných** pro uložení trestu domácího vězení.

Ve srovnání s loňským rokem byl zachován podíl práce PMS v přípravném řízení a řízení před soudem, což znamená, že PMS se podílí stále stejnou měrou (40 %) na přípravě a zajištění podmínek pro ukládání nejen odklonů, ale i alternativních trestů. Nicméně oproti roku 2011 došlo k nárůstu počtu případů v přípravném řízení a řízení před soudem o 15 %.

II. Vykonávací řízení - Probační činnosti

Ve vykonávacím řízení PMS evidovala celkem **18 495** nových případů (59,4 % agendy PMS).

„Podmíněné odsouzení s dohledem probačního úředníka“ Tato probační agenda opět výrazně narostla na celkem 5 394 nových případů, (z toho dospělí **5 166**, mladiství **228**). Znamená to opět poměrně vysoký nárůst nápadu případů, a to o více než 10 %. Důvodem nárůstu je mj. velmi pravděpodobně zpřísnění podmínek pro ukládání trestu OPP, aby se omezilo jeho nadužívání.

„Podmíněné propuštění s dohledem probačního úředníka“. V minulém roce PMS vypracovala celkem **779** stanovisek k podmíněnému propouštění v součinnosti s věznicemi a měla na starosti celkem **1 540** nových případů podmíněného propuštění s dohledem.

V rámci dohledové činnosti zajistila Probační a mediační služba v roce 2012, aby její klienti uhradili k 31. 12. 2012 více než **20 340 000 Kč** ze svých předepsaných nebo neuhrazených závazků.

„Trest domácího vězení“: „v roce 2012 bylo uloženo **501 trestů** domácího vězení. Celkově od roku 2010 bylo soudy uloženo 868 trestů, z toho k 31. 12. 2012 již bylo **805 trestů** nařízeno a **352 případů** bylo aktuálně „ve výkonu“, zároveň bylo k 31. 12. 2012 uloženo také dalších 54 tzv. „kvazi“ TDV, tedy 54 podmíněných propuštění s povinností zdržovat se ve stanoveném časovém období ve svém obydlí nebo jeho části. Od ledna **2010** již bylo mimo jiné zpracováno celkem **1 820 zpráv** v rámci předběžného šetření před uložením TDV. To znamená, že od účinnosti nového alternativního trestu domácího vězení soudy zvažovaly celkem v **1 820 případech** jeho uložení.

Současná praxe TDV přinesla prozatím celkovou úsporu více než **107 mil. Kč**, TDV je ukládán jako přímá alternativa ke krátkodobému trestu odnětí svobody. Vyčíslená částka tedy odpovídá nákladům, (**1000 Kč denně na jednoho vězně ve výkonu trestu**), které by jinak musely být vynaloženy ze státního rozpočtu na zajištění VTOS. Oproti tomu náklady PMS, (například za rok 2009), na jednoho odsouzeného, vykonávajícího alternativní trest na svobodě, či podmíněně propuštěného činí přibližně 8000 Kč ročně.

„Trest obecně prospěšných prací“: V roce 2012 měla na starosti celkem **9 412** nových případů trestu OPP a vypracovala celkem **5 785** stanovisek k uložení trestu obecně prospěšných prací, což znamená výrazný nárůst o cca 25 % oproti roku 2011. Od roku 2010 každoročně vzrůstá počet uložených obecně prospěšných prací a nápad obecně prospěšných prací se začíná blížit hodnotám před rokem 2010, s tím, že je stále dosahováno mnohem vyšší vykonatelnost než tomu bylo v minulosti.

„Trest zákazu vstupu na sportovní a jiné společenské akce“: V roce 2012 došlo k nárůstu těchto trestů, oproti roku 2011. Celkem bylo uloženo **50 trestů**, zatímco v minulém roce pouhých **43 trestů**.

Všechny hodnoty u jednotlivých trestů jsou uváděny včetně trestních opatření jako ekvivalentů trestu pro mladistvé na základě zákona o soudnictví ve věcech mládeže

III. Oběti trestné činnosti:

Napříč všemi agendami v trestním řízení se v určité míře prolíná práce PMS s oběťmi trestných činů. PMS navíc realizuje specifické projekty pro oběti trestné činnosti. V rámci komunitárního programu Criminal Justice PMS úspěšně ukončila dvouletý projekt „Restorativní justice – podpora a poradenství obětí trestných činů“ v partnerství s Asociací občanských poraden.

V rámci **10 měst** (Praha, Jihlava, Písek, Uherské Hradiště, Ostrava, Hradec Králové, Mladá Boleslav, Valašské Meziříčí, Opava, Havířov) bylo vytvořeno **20 poradenských míst**, ve kterých vyškolení poradci z řad PMS a občanských poraden poskytovali bezplatné služby obětem trestných činů.

V rámci 2 měst, Hradec Králové a Havířov se ověřovali nové funkce koordinátorů potřebných služeb pro oběti na základě inspirace praxe Probační služby Anglie a Walesu.

Do konce roku 2012 bylo v rámci projektu uskutečněno **4986 kontaktů s 3270 klienty** z řad obětí TČ. Od 2. 1. 2012 je spuštěna v uvedených 10 městech propagační kampaň na podporu projektu pod názvem: „**My se k Vám zády neotočíme**“. (www.restorativnijustice.cz)

Materiál předkládá:

Mgr. Pavel Štern, ředitel PMS ČR